

AGRÁRMINISZTERIUM

---

*Természetkárosítással kapcsolatos
tapasztalatok*

2021. október 12.

Herczeg Zoltán
kormány-főtanácsos

Természetvédelmi szankciók

- Természetvédelmi bírság
- Szabálysértési bírság (helyszíni bírság is lehet)
- Büntetőjogi szankció
- Kártérítési felelősség
- Tevékenység korlátozása, felfüggesztése, tiltása
- Helyreállításra vonatkozó kötelezettség teljesítése
- Védett érték lefoglalása, zár alá vétele

Természetvédelmi (közigazgatási) bírság

A természetvédelmi bírságot a természetvédelmi közigazgatási hatóság szab ki (kormányhivatal/jegyző) a természetvédelmi törvény alapján:

- jogszabályi, ill. egyedi hatósági előírások megsértése esetén
- engedély nélküli tevékenységek esetén
- jogellenes veszélyeztető, károsító, zavaró magatartások esetén

A természetvédelmi bírság nem mentesít a büntetőjogi, a kártérítési felelősség, valamint a tevékenység korlátozására, felfüggesztésére, tiltására, továbbá a helyreállításra vonatkozó kötelezettség teljesítése alól.

Természetvédelmi szabálysértések I.

Tulajdon elleni szabálysértés

- Ötvenezer forintot meg nem haladó értékre lopás, sikkasztás, jogtalan elsajátítás.
- Természetvédelmi hatósági és tájékoztató táblát megsemmisít, megrongál, elvisz, áthelyez vagy elmozdít.

A természeti, védett természeti és Natura 2000 területeken a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

Természetvédelmi szabálysértések II.

Természetvédelmi szabálysértés

- Engedélyéhez kötött tevékenység engedély nélkül, vagy az engedélytől eltérő módon való végzése
- Természetvédelmi célokkal össze nem egyeztethető tevékenység folytatása, szemetelés, tiltott helyen tartózkodás, tűzrakás
- Védett élő szervezet egyedét, származékát vagy barlangi képződményt jogellenesen megrongál, elvisz vagy elpusztít, illetve védett vagy fokozottan védett állatfaj egyedét élettevékenységében jelentős mértékben zavar.

Természetvédelmi szabálysértések III.

Erdőrendészeti szabálysértés

Aki olyan erdőben járművel közlekedik, ahol a forgalmat jogszabály tiltja, vagy azt jogszabály felhatalmazása alapján korlátozzák vagy megtiltják, szabálysértést követ el.

Az Erdőtörvény kimondja, hogy **erdőben**, illetve az erdészeti feltáróhálózat részét képező erdei úton **quaddal, terep-motorkerékpárral, segédmotoros kerékpárral, valamint motorkerékpárral** – erdőgazdálkodási célú járműforgalom kivételével – **közlekedni tilos**.

Természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

Természetkárosítás büntette I.

- Fokozottan védett természeti értékek,
- CITES hatálya alá tartozó fajok egyedei,
- védett természeti értékek, közösségi jelentőségű fajok egyedei együttes összege eléri a fokozottan védett élő szervezet egyedei pénzben kifejezett legalacsonyabb értékét (100.000 Ft),

megszerzi, tartja, forgalomba hozza, az ország területére behozza, kiviszi, átszállítja, azzal kereskedik, károsítja vagy elpusztítja.

Minősített esetei, egyben gondatlanul is elkövethetőek:

- az elpusztított élő szervezetek pénzben kifejezett értékének együttes összege eléri a fokozottan védett élő szervezet pénzben kifejezett legmagasabb érték kétszeresét (2.000.000 Ft),
  - CITES-es élő szervezet állományának fennmaradását veszélyezteti.
-

Természetkárosítás büntette II.

- Natura 2000 terület,
  - Barlang,
  - védett természeti terület
- jelentős mértékű megváltoztatása.

Minősített esetek:

A fentiek jelentős károsodása,
megsemmisülése.

Gondatlanságból is el lehet követni.

Orvvadászat büntette

- engedély nélkül vad elejtése, elfogása
- vadászati tilalmi idő hatálya alá eső vadfaj elejtése, elfogása
- tiltott vadászati eszközzel, tiltott vadászati módon vagy kíméleti területen vad, illetve **fokozottan védett vagy védett gerinces állat elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenységet végez**

Méreggel visszaélés

Aki mérget jogosulatlanul készít, tart, felhasznál vagy forgalomba hoz.

Feljelentések

A nemzeti park igazgatóságok évente átlagosan 300-400 feljelentést tesznek:

- 60-80 a büntető feljelentés,
- 200-300 feljelentés a közigazgatási hatóság felé,
- 20-40 szabálysértési feljelentés.

Tipikus természetkárosító cselekmények I.

Az agrárium területén elkövetett jogellenes cselekmények

- Elszántás
- közlekedés
- égetés
- vegyszerezés

A kaszálatlanul hagyott sávok nagyon fontosak!

Tipikus természetkárosító cselekmények II.

Quadozás, terepmotorozás a védett természeti területeken

Tipikus természetkárosító cselekmények III.

- **Járművel való közlekedés védett természeti területeken**

Tipikus természetkárosító cselekmények IV.

Fokozottan védett nagyragadozók elejtése vadászati eszközzel

Tipikus természetkárosító cselekmények V.

AGRÁRN

**Védett madarak elejtése
vadászati eszközzel**

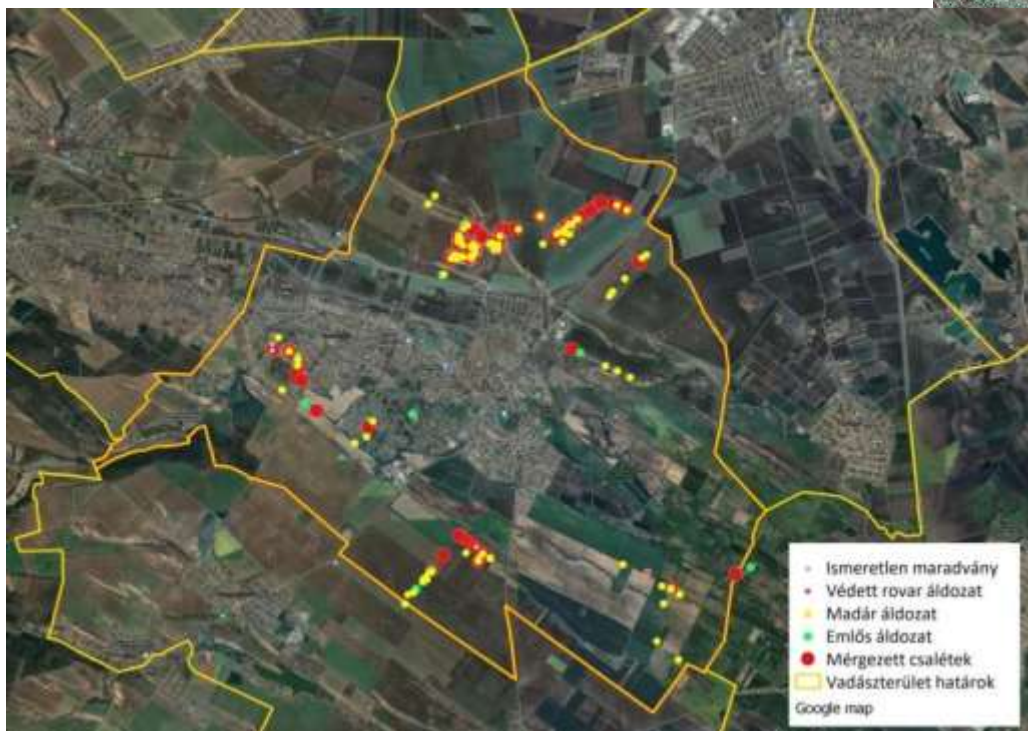

Tipikus természetkárosító cselekmények VI.

Ragadozómadár-mérgezés

- védett állatok pusztítása mérgezéssel, vadászati tevékenységgel

Tipikus természetkárosító cselekmények VII.

Orvhalászat

Tipikus természetkárosító cselekmények VIII.

Illegális fakitermelés, falopás

Tipikus természetkárosító cselekmények IX.

Illegális gyűjtés

Tipikus természetkárosító cselekmények X.

Védett fajok szándékos pusztítása

- Kaszpi haragossikló befogás
- Vándorsólyom fészekrablás
- Gyurgyalag költőhely pusztítása

Tipikus természetkárosító cselekmények XI.

Illegális hulladék lerakás védett természeti területen

Tipikus természetkárosító cselekmények XII.

Védett fajok illegális kereskedelme

Magyarország

- Schengeni határ
- Tranzit útvonal
- Felvásárló piac
- Védett fajok származási országa

Védett fajok illegális kereskedelme II.

Madarak: pl.

- szürkepapagájok
- szenegáli papagájok
- Afrikai pintyek
- ragadozók

Védett fajok illegális kereskedelme III.

Hüllők: pl.

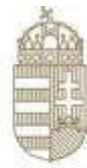
- Ritka teknősök és gyíkok, főleg Afrikából és Madagaszkárról

Védett fajok illegális kereskedelme IV.

AGRÁRMINISZTÉRIUM

Köszönöm a figyelmet!

